Länsstyrelsen Värmland

Datum
2024-08-22

Diarienummer
5755-2024

Regeringen
agneta.m.karlsson@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över remiss Användning av drönare för att söka efter vildsvin vid jakt samt utökade möjligheter till skyddsjakt efter vildsvin, N2024/01211

Er beteckning: 5755-2024

Sammanfattning

Länsstyrelsen Värmland avstyrker förslagen i sin helhet och anser i stort att förslagen är för långtgående i förhållande till vilken etik vi önskar att upprätthålla i den svenska jakten men också utifrån verkan. Jaktförordningen medger redan idag generösa jakttider och tillåtna hjälpmedel sam möjligheter att skyddsjaga vildsvin på eget initiativ enligt bilaga 4 till förordningen.

Länsstyrelsen Värmland vill framföra att kunna använda drönare i skyddsjakt på vildsvin troligen inte skulle leda till mindre skador, däremot kan det leda till ökade störningar och rörelse av annat vilt men också risken för att jägare kommer använda bilen som hjälpmedel för att genskjuta vildsvin. Länsstyrelsen anser dock att drönare kan användas i vissa fall, men då efter ansökan hos Länsstyrelsen.

Förslaget om utökade möjligheter till skyddsjakt efter vildsvin är, i den utformning som det har i förslaget idag, för långtgående. Skyddsjakt ska lösa ett specifikt problem, inte ersätta generell jakt. Förslaget som har presenterats i denna remiss ger för stort utrymme i både tid och rum för att bedriva skyddsjakt på vildsvin.

Länsstyrelsen anser att effekterna av redan tillgängliga hjälpmedel bör utvärderas innan nya jaktmedel introduceras. Exempel på redan tillgängliga tekniska hjälpmedel är rörlig belysning, ljusförstärkare, termiska riktmedel och kikare.

För att förebygga skador av vildsvin bedömer Länsstyrelsen att det behövs incitament för att förbättra samverkan mellan markägare,

jägare och andra relevanta aktörer kring den långsiktiga förvaltningen.

Avsnitt Drönare ska få användas vid jakt efter vildsvin

Förslag om 20 c § jaktförordningen

Förslaget om en ny paragraf 20 c § jaktförordningen som i korthet tillåter drönare vid jakt på vildsvin, anser länsstyrelsen Värmland endast ska vara möjligt efter ansökan till länsstyrelsen.

Det finns farhågor för att man kan skrämma tamdjur eller annat vilt, även om ljudnivån på en drönare är låg så upplevs ofta ljudet som störande för tamdjur och hundar. Men även andra vilda djur och fåglar kan störas av en drönare. Länsstyrelsen är kritisk till att det i förslaget inte finns någon begränsning i tid för när drönare får användas. Då drönaren får användas året runt och dygnet runt, innebär förslaget en ökad risk för störningar på annat vilt, men även tamdjur, som inte ska jagas. Detta gäller också under känsliga tider så som häcknings- och kalvningstider.

Länsstyrelsen ställer sig tveksam till om drönare skulle effektivisera jakten i den omfattning som behövs för att minska skador eller risker för skador. Om man använder drönare finns även en risk att man behöver förflytta sig för att kunna bedriva jakt, något som kan öka risken för att man använder bil som förflyttning och det kan då ses som att man använder motorfordon illegalt i jakten.

Avsnitt 5 Möjligheterna till skyddsjakt efter vildsvin på enskilds initiativ ska utökas

Förslaget är för brett för att kunna vägleda i men även för att upprätthålla säkerhet och laglighet i jakten. Som framgår i promemorian har Naturvårdsverket som expertmyndighet sedan tidigare konstaterat att det inte finns något behov av utökad skyddsjakt. Tvärtom bedömer Naturvårdsverket att nuvarande skrivelse i bilaga 4 är tillräcklig för att hantera de skadesituationer som kan uppstå för lantbruket. Dessutom anser de att en utökad skyddsjakt riskerar att få mer negativa konsekvenser än själva skadorna som jakten ska förebygga, då risken ökar för att vuxna individer skjuts bort från sina ungar innan dessa kan förväntas vara självständiga. Förväntad effekt av att tillåta ytterligare skyddsjakt ska

vägas mot risken att orsaka viltet onödigt lidande, så som att skjuta bort en sugga från kultingarna.

Redan idag finns det goda möjligheter att skyddsjaga vildsvin, problemet är ofta inte först och främst jägarnas vilja eller önskemål att jaga vildsvin, det beror ofta på svårigheter att få tillgång till jakt, kontakt med markägare, höga arrenden mm.

Att kunna skyddsjaga vildsvin utan att det finns en skadebild eller någon som helst begränsning i tid upp till 200 meter från mark med jordbruksgrödor eller yrkesmässig trädgårdsodling anses vara allt för långtgående. Det skulle kunna innebära jakt på marker där det inte har skett någon skada alls, i en helt annan naturtyp än vart risken för skada finns eller inom närområdet. Länsstyrelsen anser inte att det är förenligt med skyddsjaktens syfte, och inte heller med grundprincipen om att skador om möjligt ska förebyggas med jakt under allmän jakttid.

Länsstyrelsen föreslår att skrivelsen ändras till ”*vid eller i nära anslutning till åker*”

Remissen berör inte heller frågan om utfodring och åtling. Detta måste även tas med i betänkandet, så man inte utfodrar vildsvin i närheten av en åker och sedan har all rätt att fälla dessa, då de är inom 200 meter från mark med jordbruksgrödor.

Och igen, från myndigheters samt jaktliga organisationers håll är det inte bristen på tillgängliga hjälpmedel eller jaktmedel som är det största problemet inom förvaltningen av vildsvin. De verktyg som behövs är redan tillåtna idag, att utöka möjligheterna så drastiskt ökar först och främst bilden av att vildsvin är ett skadedjur samt att jaktetiken riskerar att sänkas.

Allmänna synpunkter

Verktyg för att jaga vildsvin, både i jaktligt syfte men även för att förhindra skador, finns redan idag. Risken för att jakten kan bli slentrianmässig eller även olaglig ökar genom att tillåta jakt upp till 200 meter från ett område där det finns en risk för att skada kan uppstå. Att istället tillåta jakt vid eller i nära anslutning till åker anser länsstyrelsen vara en mer lämplig åtgärd.

Att flyga över både människor och djur med drönare kanske inte kan ses som en direkt störning om man utgår ifrån hur högt ljudet är. Samtidigt är mångas personliga erfarenheter en annan, att både djur

och människor reagerar på ljudet från drönaren då det är ett okänt ljud som kommer från en oväntad riktning. Att man på det viset kanske också kan använda drönaren till att i princip stöta vildsvin och andra djur, och det blir ett hjälpmedel i sig, men att det kan leda till att djuren rör på sig snabbare än planerat och kanske inte heller i den riktning man har tänkt sig.

Av denna anledning krävs det också ett försiktighetstänk för de som tänker att flyga drönare i närheten av tamdjursbesättningar eller hundgårdar, för att undvika en störning av dessa.

Samverkan har skett med jakthandläggarnätverket inom länsstyrelserna och länen är i stort samstämmiga i sina synpunkter.

Länsstyrelsen anser att det skulle behövas en utvärdering av förra ändringen vid skyddsjakt på vildsvin, som rör mörkersikten. Hur har detta underlättat jakten, erfarenheter och synpunkter som inkommit innan nya ändringar och förenklingar sker.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med vilthandläggare Kari Langöen som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Emma Spak, avdelningschef Maria Hammarström, rättschef Göran Wirdéus och länsjurist Johan Magnusson medverkat.